

2001.06.27.

Egynemű üzenet

Gergely László

Fel kell venni Európa legjobb logisztikusát. Az avatóstáb ugyanis országrészek között rohangál majd. Ollóval. Alkalomhoz illő öltönyökkel, ingekkel, nyakkendőkkel. A híd-, út-, házépítők kitüntetéseit tartalmazó dobozokkal. Személyzettel. Kamerával.

Az avatóstábnak jó dolga lesz. Az ollót könnyen a helyszínre szállíthatja – sztrádát kapnak keleten is, nyugaton is – a polgároknak. És hidat. Amott északon, Esztergomnál. A stáb oda hordót is görgethet, jobb szlovák sörökkel töltve. Ennek is van értelme: megszomjazhat a (sosem) fáradt vándor a békéscsabai kolbásztöltésből Esztergom felé autózva. Az avatószónokló-korteskedő országrohanás során csak egy picit vargabetű elugrani az új M3-ashoz, átvágni a kifeszített nemzetiszínű szalagot. Az esztergomi hídátadás, hordógörgetéses szónoklás után pedig már mehet is délnek a legfőbb avató. Az egyszerűség és népszerűség kedvéért maga vezette vízibusszal végig a Dunán, egészen a lágymányosi infopark éppen elkészülő új épületéig és az átellenes Ferencvárosig. Oda, ahol az új Nemzeti fém-detektoros alkalmi kapuján már áthaladt nagyérdemű csak a kamerát és a szónokot várja.

A nagy és beszéddús avató körút megtervezéséhez bizony tényleg fel kell venni a logisztikai szakembert. A propagandistát azonban nem. Ő már dolgozik. Helyette – és nevében (?) – jelez a Széchenyi terv második fordulója. A vállalkozások pénzhez akkor jutnak az államtól, amikor befejezik a beruházást – 10-12 hónap múlva. Ha marad a helyén az elkötelezettséget vállaló kurzus. Arra még emlékszünk, ugye, hogy 1998-ban cserére, az addigi kormány szerződéseinek felrúgására került sor. Kimondatlanul is hat a propaganda: ha maradunk, fizetünk... A propagandista megtette a magáét. Elhelyezték mindenütt az alapköveket. Az M7-es most éppen szlalompálya, de tavaszra készen lesz. A lágymányosi egyetemi tömbök mellett épül már az inkubátorház, pár hónap múlva ott is lehet az ígét hirdetni. Addigra lesz Bánk bánunk, Hídemberünk, új hidunk – a minap beemelték a helyére a Mária Valéria híd első egységét. A majdani avatóbeszédeket a nyári szabadságolások után is meg lehet írni. A propagandista most csak figyel tehát. A „mi mindent adunk” klisékhez mindössze az ellenzék kritikáinak visszaverését kell majd hozzáillesztenie.

Ha az ellentábor első embere a leszakadók felkarolását ígéri, meg azt, hogy befejezi az államháztartás megrekedt reformját, akkor a jó propagandista csak felüti a történelemkönyvet. És már mondja – írja – is: az akar itt jólétet, reformot, aki főember volt a '89–90-ben leváltott rendszer kormányában?

A szelektív emlékezet, az indulatokkal írt szubjektív történelemkönyv kéznél lesz. Sőt kéznél van: csupán föl kell ütni a könyvnap csemegét, **Eörsi** Versdokumentumok magyarázatokkal című kötetét. Hány százezer, hány millió embernek – új, majdnem új szavazónak – lehet összemosni az ötvenes, hatvanas, hetvenes, nyolcvanas évek történéseit? Hányan lesznek „vevők” a ma idézett hajdani Sztálin-versekre?

Ennyire egyszerű ez: a propagandistának csak vissza kell nyúlnia a múltba. Tetszés szerinti csomagolásban teszi le elének történelmünket akár az ötvenes évek verseiben, akár a nyolcvanas évek gazdaságpolitikájában elmesélve. Csak öreg fejjel jut eszébe az embernek: ha nincsenek **Eörsiék**, ha az ötvenes években „észnél van az ország”, akkor a kilencvenes évek elejére nincs miből kinőnie a Fidesznek, az ezredforduló lázongó honi ifjai pedig Göteborgba utaznának kockakővel demonstrálni.

Hidat, autópályát, infoparkot, színházat avatnak nekünk jövőre. A propagandista addigra beégeti agyunkba a „mi építjük nektek” egynemű üzenetet. S aki azt merné rá mondani, hogy a „mi pénzünkből ez nem ajándék”, megnézheti magát: címkét kap a múltból.